

De nieuwe beelding.

De nieuwe kunst komt uit een gemeenlijk andersoortige schoonheidsopvatting voort dan de oude kunst. Het wezenlijke onderscheid tusschen hen berust voor alles op de helderder, dieper indringende bewustheid der nieuwe kunst. Voor kort zeide iemand: 'Alle kunst stelt immer een vraag aan het Lot, met den wensch, zichzelf beter te kennen: de kunst is het laatste woord van het menschelijk geweten.' Dat teekent volkomen *den ouden geest*. De nieuwe geest onderscheidt zich in tegendeel daarvan door '*de Zekerheid*'. Zij stelt geen vraag, ze geeft '*een oplossing*'. Het menschelijke bewustzijn stoot geheel duidelijk '*het Onbewuste*' terug en uit zich in de kunst, voorzoover het 't evenwicht herstelt in dien zin, dat iedere vraag uitgesloten blijft. De heerschappij der Tragiek is beëindigd. De oude schilderkunst was de schilderkunst '*der ziel*' dus van het tragische; de nieuwe schilderkunst is een kunst '*des geestes*' dus vrij van de overheerschende tragiek. *Het principieele verschil eischt een volledig nieuwe schoonheidsleer. Ze zal zich op dezen grondslag opbouwen: Evenwicht tusschen het natuurlijke en geestelijke, tusschen het innerlijke en uiterlijke.*

De mensch heeft de natuur omgezet, doch de natuur heeft de menschen veranderd. De toekomstmensch zal op een andere wijze innerlijk beroerd worden; hij behoeft tot bevrediging van zijn schoonheidsbehoefte 'een volstrekt andere' realiteit. Voor hem gaat het voor alles hierom, er een tegenwicht in te vinden van zichzelf, want zijn behoefte aan evenwicht zal hem voortdurend ertoe drijven, opheffing der dualiteit te zoeken.